

DE-001-001486

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Economics : Paper - IX

(Money Banking & Public Finance - II)

(Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001486

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.

1 નીચેના પ્રશ્નોનાં સાચા વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તર લખો : 20

(1) મહત્તમ સામાજિક કલ્યાણનો સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે ?

- (A) પ્રો. માર્શલ (B) પ્રો. રોબિન્સ
(C) પ્રો. ડાલ્ટન (D) પ્રો. જે.બી. ક્લાર્ક

(2) કયા દેશોમાં બેરોજગારીની સમસ્યા સૌથી વધુ તીવ્ર હોય છે ?

- (A) વિકસિત (B) વિકાસમાન
(C) અલ્પવિકસિત (D) ધનિક

(3) કઈ અર્થવ્યવસ્થામાં વારંવાર આર્થિક અસ્થિરતા ઉભી થાય છે ?

- (A) મૂડીવાદ (B) સામ્યવાદ
(C) સમાજવાદ (D) મિશ્ર અર્થતંત્ર

(4) વ્યક્તિ પાસે આવકનાં સાધનો કેવા હોય છે ?

- (A) અમર્યાદિત (B) અનેક
(C) મર્યાદિત (D) વિવિધ

- (5) કોઈપણ દેશના આર્થિક વિકાસનો આધાર શેના દર પર રહેલો છે ?
- (A) આવકસર્જનના દર પર
(B) મૂડીસર્જનના દર પર
(C) કરવેરાનાં દર પર
(D) વપરાશી વસ્તુઓનાં દર પર
- (6) વ્યક્તિની કરવેરા ભરવાની શક્તિની ટોચમર્યાદા એટલે શું ?
- (A) આવકક્ષમતા (B) કરદાનક્ષમતા
(C) ખર્ચક્ષમતા (D) કાર્યક્ષમતા
- (7) કરદાનક્ષમતાના કેટલા પ્રકાર પાડવામાં આવ્યા છે ?
- (A) ત્રણ (B) પાંચ
(C) બે (D) ચાર
- (8) કયા સમયે સરકાર લોકો પાસેથી બહુ કરવેરા ઉઘરાવી શક્તી નથી ?
- (A) યુદ્ધના સમયે
(B) આર્થિક વિકાસના સમયે
(C) શાંતિના સમયે
(D) કટોકટીના સમયે
- (9) પ્રો. મસગ્રેવે કરદાન ક્ષમતાને બદલે કયો ખ્યાલ રજૂ કર્યો છે ?
- (A) ઈષ્ટ આવક સર્જનનો
(B) ઈષ્ટ ખર્ચ કરવાનો
(C) ઈષ્ટ અંદાજપત્રનો
(D) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં
- (10) રાજ્યની આવકનું મુખ્ય સાધન કયું ગણાય છે ?
- (A) દંડ (B) કરવેરા
(C) ખાદ્ય પૂરવણી (D) જાહેર ઋણ
- (11) નીચેનામાંથી કયા કરવેરાનો સમાવેશ પ્રત્યક્ષ કરવેરામાં થાય છે ?
- (A) વેચાણ વેરો (B) વારસા વેરો
(C) આબકારી જકાત (D) મનોરંજન કર

- (12) ભારતમાં ઉંચા પ્રત્યક્ષ કરવેરાની બચત અને મૂડીરોકાણ પર કેવી અસરો પડે છે ?
- (A) હકારાત્મક (B) વિપરીત
(C) સકારાત્મક (D) બિનસકારાત્મક
- (13) વસ્તુઓ કે સેવાઓ પર લેવાતા કરવેરાને શું કહેવાય ?
- (A) પ્રત્યક્ષ કર (B) પરોક્ષ કર
(C) વિશિષ્ટ કર (D) આવકવેરો
- (14) કર ભરવાની શક્તિને આધારે કરવેરાનાં કેટલા પ્રકાર છે ?
- (A) ચાર (B) પાંચ
(C) બે (D) ત્રણ
- (15) રેલ્વે, રસ્તાઓનાં વિકાસ માટે કરવામાં આવતું દેવું કયા પ્રકારનું ગણાય છે ?
- (A) અનુત્પાદકીય (B) ટૂંકગાળાનું
(C) ઉત્પાદકીય (D) તરતું દેવું
- (16) રાજ્યનું અંદાજપત્ર કેવું હોય છે ?
- (A) સમતોલ (B) ખાઘવાળું
(C) પુરાંતવાળું (D) ત્રણેય પ્રકારનું
- (17) કયા દેવામાં પ્રત્યક્ષ નાણાકીય બોજ હોતો નથી ?
- (A) આંતરરાષ્ટ્રીય (B) આંતરિક
(C) બાહ્ય (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (18) “આંતરિક દેવું બોજારૂપ નથી” - આ વિધાન કોનું છે ?
- (A) પ્રો. ડાલ્ટન (B) પ્રો. સેમ્યૂલ્સન
(C) પ્રો. એ.પી. લર્નર (D) પ્રો. જે.એસ. મીલ
- (19) કયા દેવા સાથે રાજકીય દબાણનો ભય રહે છે ?
- (A) લાંબા ગાળાનાં (B) આંતરિક
(C) ફરજિયાત (D) વિદેશી
- (20) જાહેર દેવાનો ખ્યાલ કેવો છે ?
- (A) નિરપેક્ષ (B) મર્યાદિત
(C) સાપેક્ષ (D) સંકુચિત

- 2 મહત્તમ સામાજિક કલ્યાણનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10
- અથવા**
- 2 કરદાનક્ષમતાને અસરકરતાં પરિબળો સમજાવો. 10
- 3 પ્રત્યક્ષ કર અને પરોક્ષ કર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
- અથવા**
- 3 જાહેર ખર્ચમાં વૃદ્ધિના કારણો સમજાવો. 10
- 4 જાહેર ખર્ચની ઉત્પાદન પરની અસરો ચર્ચો. 10
- અથવા**
- 4 ઉત્તમ કરપદ્ધતિનાં લક્ષણો વર્ણવો. 10
- 5 કરદાન ક્ષમતાનાં ખઅયાલનું મહત્ત્વ સમજાવો. 10
- અથવા**
- 5 જાહેર જમાખર્ચનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. 10
- 6 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 10
- (1) કરદાનક્ષમતાનો ખ્યાલ
- (2) કરાઘાત અને કરવિવર્તનનો ખ્યાલ
- (3) જાહેર દેવાનો બોજો
- (4) જાહેર દેવામાં વૃદ્ધિનાં કારણો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures of right side indicate marks of questions.
(2) Write answer of all question in main answer book.

1 Write right answer of M.C.Q. given below : 20

- (1) Who gave the theory of maximum social welfare ?
(A) Prof. Marshall (B) Prof. Robinson
(C) Prof. Dalton (D) Prof. J.B. Clerk
- (2) In which type of country the problem of unemployment seen very large ?
(A) Developed (B) Developing
(C) Under-developed (D) Rich
- (3) In which economy the economic unstability take place offenly ?
(A) In capitalism (B) In communism
(C) In socialism (D) In mixed economy
- (4) Which type of income resources seen with a person ?
(A) Unlimited (B) Many
(C) Limited (D) Various
- (5) On whom the base of economic development of any country is seen ?
(A) On the rate of income generation
(B) On the rate of capital generation
(C) On the rate of taxation
(D) On the rate of consumer goods production
- (6) What is the limit of taxable capacity of people ?
(A) Income capacity
(B) Taxable capacity
(C) Expense capacity
(D) Work capacity

- (7) How many types of taxable capacity is seen ?
(A) Three (B) Five
(C) Two (D) Four
- (8) When government cannot take more tax from the people ?
(A) At war time
(B) At economic development time
(C) At peace time
(D) At emergency time
- (9) Which concept is given by Prof. Mashgrev in the place of taxable capacity ?
(A) Eligible income generation
(B) Eligible expence
(C) Proper budget
(D) None of three
- (10) Which is the main source of state for income ?
(A) Fine (B) Tax
(C) Deficit finance (D) Public debt.
- (11) Which tax is direct tax from given below ?
(A) Sales tax (B) Heredity tax
(C) Excise duty (D) Entertainment tax
- (12) Which effects seen on savings and capital investment from high slab of direct taxes in India ?
(A) Positive (B) Opposite
(C) Proper (D) Unproper
- (13) Tax on goods and services is known as _____
(A) Direct tax (B) Indirect tax
(C) Special tax (D) Income tax

- (14) How many types of taxation from the taxable capacity ?
(A) Four (B) Five
(C) Two (D) Three
- (15) For railway and road development purpose debt is which debt ?
(A) Unproductive (B) For short term
(C) Productive (D) Liquid debt
- (16) Which type of budget seen to state ?
(A) Balanced (B) Deficited
(C) Surplus (D) All of three
- (17) In which debt no monetary burden ?
(A) International (B) Internal
(C) External (D) None of three
- (18) "Internal debt is not burdensome" – Whose sentece is this ?
(A) Prof. Dalton (B) Prof. Semulson
(C) Prof. A.P. Lernor (D) Prof. J.S. Mill
- (19) With which debt political pressure possible ?
(A) For long term (B) Internal
(C) Compulsory (D) External
- (20) Which type of concept is for public debt ?
(A) Absolute (B) Limited
(C) Relative (D) Contractive

2 Explain the theory of maximum social welfare.

10

OR

2 Explain the factors of taxable capacity.

3 Discuss the difference between direct and indirect taxes. **10**

OR

3 Explain the causes of increasing in public expenditure.

4 Describe the effects on production to public expenditure. **10**

OR

4 Describe the characteristics of best taxation system.

5 Explain the importance of concept of taxable capacity. **10**

OR

5 Describe the criteria of public finance.

6 Write short notes : (any two) **10**

(a) Concept of taxable capacity

(b) Impact of taxation and shifting of taxation

(c) Burden of Public debt

(d) Causes for increasing in public debt.
